

Nr 71

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående revidering av läroplan för grundskolan, såvitt propositionen hänvisats till lagutskott, jämte i ämnet väckta motioner.

Genom en den 6 juni 1968 dagtecknad proposition, nr 129, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden, föreslagit riksdagen att

dels anta vid propositionen fogat förslag till lag om ändrad lydelse av 27 § skollagen den 6 juni 1962 (nr 319),

dels ock bifalla de förslag i övrigt om vilkas avlåtande till riksdagen föredraganden hemställt.

Propositionen har hänvisats till lagutskott, såvitt angår ändring i skollagen. I denna del har propositionen behandlats av andra lagutskottet. I övriga delar har propositionen hänvisats till statsutskottet.

I samband med propositionen har andra lagutskottet behandlat fyra i anledning av densamma väckta motioner:

1) De likalydande motionerna *I: 975* av herr *Sörenson* och *II: 1235* av herr *Hamrin* i Kalmar.

2) De likalydande motionerna *I: 980* av herr *Svenungsson m. fl.* och *II: 1242* av herr *Werner m. fl.* Dessa båda motioner har hänvisats till lagutskott såvitt angår ändring i skollagen och i övrigt till statsutskottet.

Det vid propositionen fogade lagförslaget är av följande lydelse.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 27 § skollagen den 6 juni 1962 (nr 319)

Härigenom förordnas, att 27 § skollagen den 6 juni 1962 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

27 §.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

Elev i — — — — — äro därtill.

Elev skall på föräldrarnas begäran befrias från att delta i undervisning i *kristendomskunskap*, om eleven tillhör trossamfund, som fått Konungens tillstånd att i skolans ställe ombesörja religionsundervisning.

Elev skall på föräldrarnas begäran befrias från att delta i undervisning i *religionskunskap*, om eleven tillhör trossamfund, som fått Konungens tillstånd att i skolans ställe ombesörja religionsundervisning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1970.

Departementschefen

Av propositionen redovisas här endast vad föredragande departementschefen, *statsrådet Palme*, anfört i anslutning till lagförslaget. I övrigt hänvisas till propositionen.

Departementschefen har sålunda anfört (sid. 69):

I detta sammanhang vill jag beröra ett par frågor som gäller religionsundervisningen. Åtskilliga remissinstanser har föreslagit att ämnesbenämningen kristendomskunskap ändras till religionskunskap liksom tidigare skett i fackskola och gymnasium. Jag tillstyrker att så sker. Detta kräver en ändring av 27 § i skollagen den 6 juni 1962 (nr 319). I enlighet härmed har inom utbildningsdepartementet utarbetats ett förslag till lag om ändrad lydelse av 27 § skollagen den 6 juni 1962 (nr 319). Den av skolöverstyrelsen föreslagna s. k. arbetsområdesprincipen — till

vilken jag återkommer i det följande — har också konsekvenser för ämnet religionskunskap. Det har från flera håll påtalats att den befrielsemöjlighet som nu föreligger för vissa trosbekännare kan bli illusorisk vid tillämpningen av den nära samordning mellan olika orienteringsämnen som arbetsområdesprincipen innebär. Undervisningen i religionskunskap skall utformas objektivt och allsidigt samt innefatta också undervisning om andra religioner än den kristna. Jag räknar likväl med att för vissa grupper av elever liksom i dag kommer att resas krav på befrielse från denna undervisning. Det bör vara möjligt att finna praktiska lösningar som tillgodoser dessa krav. Nuvarande bestämmelser bör alltså finnas kvar och jag är därför inte beredd att på denna punkt förorda någon ändring i skollagen.

Motionerna

Av motionerna redovisas här endast yrkandena. Beträffande motionernas innehåll i övrigt hänvisas till dessa.

I motionerna I: 975 och II: 1235 yrkas »att riksdagen måtte besluta att 27 § skollagen den 6 juni 1962 utgår».

I motionerna I: 980 och II: 1242 yrkas, såvitt nu är i fråga, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla att paragraf 27 skollagen den 6 juni 1962 bibehålles oförändrad.

Utskottet

I förevarande proposition, som innehåller förslag om en reformering av grundskolans läroplan, föreslås bl. a. att ämnesbenämningen kristendomskunskap skall ändras till religionskunskap liksom tidigare skett i fackskola och gymnasium. Som en följd härav föreslås i propositionen att i 27 § andra stycket skollagen ordet kristendomskunskap skall utbytas mot religionskunskap.

I motionerna I: 980 och II: 1242 yrkas att ämnesbenämningen kristendomskunskap skall bibehållas i den nya läroplanen och att 27 § skollagen skall kvarstå oförändrad. Statsutskottet, som behandlat motionerna såvitt gäller läroplanen, har för sin del avstyrkt bifall till motionerna. Andra lagutskottet, som behandlar motionerna såvitt angår skollagen, anser att det inte finns anledning inta annan ståndpunkt än statsutskottet i fråga om ämnesbenämningen. Utskottet avstyrker alltså det förevarande motionsyrkandet.

Ett annat problem, som rör 27 § skollagen, tas upp i motionerna I: 975 och II: 1235. Enligt andra stycket nämnda lagrum kan elev på föräldrars begäran befrias från deltagande i religionsundervisning, om eleven tillhör trossamfund, som fått Kungl. Maj:ts tillstånd att i skolans ställe ombesörja sådan undervisning. Motionärerna gör gällande att det saknas anledning att av konfessionella skäl befria vissa elever från religionsundervisning, eftersom undervisningen skall vara objektiv. Motionärerna pekar vidare på svårigheten att ha kvar befrielsemöjligheten då religionsundervisningen alltmer integreras med andra ämnen på läroplanen.

Utskottet har förståelse för den principiella syn på frågan om rätt till befrielse från religionsundervisning som ligger bakom motionerna. Såsom departementsche-

fen och statsutskottet funnit talar emellertid praktiska och psykologiska skäl för att man inte nu avskaffar möjligheten till befrielse från deltagande i skolans religionsundervisning. Utskottet kan alltså inte biträda motionerna utan förordar bifall till det i propositionen framlagda lagförslaget.

Med hänvisning till det anförda får utskottet hemställa,
att riksdagen med avslag på följande motioner, nämligen
A. motionerna I: 975 och II: 1235,
B. motionerna I: 980 och II: 1242, såvitt de hänvisats till lagutskott,
mätte antaga det genom förevarande proposition, nr 129, framlagda lagförslaget.

Stockholm den 26 november 1968

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herr Strand (s), fru Carlqvist (s), herrar Lars Larsson (s), Hübinette (h), Edström (fp), Wanhainen (s)*, Erik Filip Petersson (fp) och fru Nilsson (cp);

från a n d r a kammaren: herrar Anderson i Sundsvall (fp), Rimmerfors (fp), Gustavsson i Alvesta (cp), fröken Wetterström (h), herr Bengtsson i Varberg (s), fröken Sandell (s), herrar Johansson i Södertälje (s) och Fredriksson (s).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.